

SØRLANDSK JORDSKJELV

Hva er det egentlig som er så vanskelig med subwoofere, er det ikke bare å få tak i et svært og rått element som spiller høyt, og skru inn den største forsterkeren man klarer å finne?

Tekst og bilder: Håvard Holmedal

Det er ikke noe problem å få dyre subwoofere til å spille bra, utfordringer melder seg derimot for fullt når det lyd på budsjett vi snakker om. Nå er ikke Arendal Sounds nye subwoofer 1961 1S veldig rimelig, men alt er relativt i lydverdenen. Det handler om å spille bedre enn konkurrentene uansett hva de koster, og der har Arendal Sound hittil vært leveringsdyktige.

Med den nye 1961-serien forsøker Arendal Sound å matche alt de skaffet seg av erfaring fra sine dyrere serier for å produsere en høyttalerserie som matcher lydkarakteren til de dyrere høyttalerne i sortimentet, men samtidig være tilpasset litt slankere lommebøker. Ingen lett oppgave.

Originalt opp til navnet

De liker visst å leke med årstall der nede på sørlandet, og 1961 refererer seg til en 400 meter lang hengebro som endelig stod ferdig i 1961, og er noe av et landemerke der den binder Arendal sammen med Tromøy, som helt frem til det aktuelle årstallet kun var mulig å nå hvis du var svømmedyktig eller hadde båt, eller når det froys skikkelig til på vinteren slik at det var mulig å gå over isen.

Oppskriften

Det første produktet vi har fått inn til test er den ganske kompakte subwooferen 1S. Serien består ellers av en tower-modell, monitor/



senterhøytaler, bokhyllehøytaler, surround-høytalere og to subwoofere hvor 1S er den minste.

For å få den til å oppføre seg slik den skal har Arendal Sound bygget den i HDF (high density fiberboard) som er kvalitetsklassen over MDF. Da jeg var innom Arendal Sound tidligere i år fortalte de at de hadde forsøkt med enklere materialer for å få prisen ytterligere ned, men at det ikke fungerte slik de ønsket. Kanskje hvis du hadde puttet inn et litt mindre vilt element? Basselementet de har benyttet i 1S er en 12,2tommer egenutviklet modell med kraftige magneter, solid chassis og gode oppheng. Elementet drives av en forsterker på 550watt som har er døpt Avalanche 550 IQ DSP. Med det navnet kan den knapt brukes i noe annet enn i en bilstereo, eller i en subwoofer for hjemmekino-entusiaster.

En ting er forsterkerens solide krefter og kraftige konstruksjon, men det er i DSP-en de meste av hemmeligheten ligger i. Egentlig skulle et element med denne størrelsen ha et kabinett som er flere ganske større enn 1961 1S for å spille så dypt i bassen, men det blir for tullele svært for de fleste – og enda dyrere. DSP-en benyttes til å justere oppførselen til systemet og det er ikke vanskelig å tenke seg at mesteparten av prosesseringen går med til å tvinge subwooferen ned i frekvens. Helst så dypt det går uten at det oppstår hørbare problemer. Du har også mer enn rikelig med innstillinger, faktisk uvanlig mange selv om det ikke umiddelbart virker slik. Du kan justere bassresponsen en liten smule ved å velge enten EQ1 eller EQ2. EQ1 gir en bassrepons helt ned til 19Hz. Noe som garantert får slengbuksa til å vibrere. Likevel er det alltid en bakside av medaljen. Dypeste betyr aldri høyest. Derfor er det en EQ2 som takker av ved 26Hz og som jeg synes spiller med mindre forvrengning, og passer bedre til hifi-bruk. Men slapp av, begge innstillingene får huset ditt til å riste av frykt og holde ekstra godt fast i påskrudde gipsplater. Du har ellers et smart og valgbart subsonisk filter med tre valgbare bånd, parametrisk eq, volum, fase og delefrekvens. Det blir litt mye skruing når det hele styres med kun to knapper og en kontroll, men håpet er at du ikke trenger å gjøre det så ofte. Resultatet vises på et lite display.



Subwooferen er meget kompakt og måler kun 41x31x41 og er laget som en lukket løsning. Finis hen er enkel, men lakkerte, matte flater er langt bedre enn billig og blank vinyl.

Film og musikk

Med en gang det snakkes om subwoofer er det altfor ofte i sammenheng med hjemmekino og film. Det skal spilles ultradypt og subwoofere skal kunne gjengi lyden av en dommedag eller to, uten å knirke i sammenføyningene eller generere støy fra kabinettet og elementet. Men en subwoofer i stereoanlegget kan også gjøre store forskjeller i opplevelsen. Selv om subwooferen knapt står på sørger den for at rommet blir større og mektigere, og både instrumenter og stemmer får tydelig mer vekt og substans. Kravet er uansett at subwooferen ikke støyer. Støyer subwooferen bør du holde den langt unna alt av kvalitetshøytalere. Støy er aldri begrenset til delefrekvensen

Arendal sine tidligere subwoofere har vært uvanlig godt dempet, og det er nok takket være de massive kabinettene i HDF.

Musikk

Jeg henter frem et par Klipsch RP-400M, og det fungerer supergodt. Høyttalerne smelter sammen til en helhet, og høres ut som en kraftfull og ikke minst stor gulvstående høyttaler. Selv med en litt høyere defrefrekvens enn de vanlige 80Hz-ene fungerer det bra. De små Klipsch-ene spiller over prisklassen, og det gjør denne subwooferen også, og det er veldig stilig å ha reserver i bassen som gulv-høyttalere i prisklassen under 20-25.000.- ikke er i nærheten av.

Resultatet er både morsomt og underholdende, og selv om det ikke passer til alle typer musikk, er det full fest på pop, rock, elektronika og rap.

Kino

Av en eller annen grunn stilles det færre krav til kvaliteten på subwooferne i rimelige hjemmekino-oppsett. Det er nok at det buldrer og bråker litt under 50Hz. Men en god subwoofer i hjemmekinoen kan virkelig gjøre underverker. Et solid, kjapt og skikkelig fundament gjør at hele lydbildet blir påvirket. En baktung sub får hele lydbildet til å virke tungt og trist, mens en subwoofer som er presis, stram, rytmisk og støyfri, kan gjøre underverker for filmopplevelsen. Det blir mye morsommere, mer underholdende og feiende flott for hele familien.

Subwooferen skjøter også veldig godt med satellittene, noe som tyder på at subwooferen er særdeles veloppdragen også oppover i frekvens. Dybden er jo sikret på suverent vis enten du velger den ene eller andre innstillingen, for du klarer ikke å justere deg vekk fra subwooferens grunnleggende egenskaper uansett hva du gjør. Vi koblet den også til den betydelige lydplanken Sennheiser AMBEO, som i seg selv har ganske så brukbar bass, men med 1S subwooferen forvandlet den seg fra å være nøktern og nøytral til et brølende monster. Og det var AMBEO som hadde problemer med å henge med, og ikke motsatt.

Arendal Sound 1961 1S spiller også høyt nok til å tekkes selv ganske effektive høyttalere, for det er ganske voldsomme krefter som slippes løs på elementet. 550watt er mye og når den dynamiske makseffekten ligger i området det doble, er det nok i de fleste sammenhenger, men vi anbefaler likevel å kjøpe flere enn en subwoofer til hjemmekinoen.

Konklusjon

Arendal Sounds nye subwoofer 1961 1S leverer en blytung, stram og kontrollert bass med et mektig trykk. Det er vanskelig å se for seg at det kan gjøres særlig bedre i denne prisklassen, selv om konkur-rentene er mange og gode.

Subwooferen er fleksibel og allsidig, og du må gjerne bruke den til å få opp pulsen når du lytter til musikk på et stereoanlegg.

VI LIKER:

- Spiller meget dypt og kontrollert
- Masse innstillingsmuligheter
- Passer både til musikk og film

VI LIKER IKKE:

- Imponerer ikke interiørarkitekten

STEREO+ MENER: Arendal Sound 1961 Subwoofer 1S er en imponerende subwoofer til prisen.

KARAKTERER

Brukervennlighet/fleksibilitet



Kvalitetsinntrykk/design



Lydkvalitet/pris



Arendal Sound 1961 1S Subwoofer

PRIS: Kr. 7.990.-
IMPORTØR: Arendal Sound
LINK: www.arendalsound.no